

Vest-Finnmark Rådet

Fjellveien 6

Postboks 43

9593 BREIVIKBOTN

+47 908 52916

bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN
Oversendt pr e-post:
postmottak@fiskeridir.no

Breivikbotn, 19. november 2020

Høringsuttalelse – Forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2021

Vest-Finnmark Rådet er en allianse mellom de 7 kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Samlet har regionen en befolkning på ca. 42.000 innbyggere, noe som utgjør 55 % av det totale folketallet i Finnmark. Medlemskommunene har sterkt fokus på samfunns- og næringsutvikling, og rådet har derfor valgt å innta rollen som en aktiv medspiller i utviklingen i regionen.

Vest-Finnmark Rådet har avgitt høringsuttalelser på høringer som omhandler forvaltningen av kongekrabbe fra 2016 og til d.d.

Vest-Finnmark Rådet har i sak 24/20 vedtatt følgende høringsuttalelse i forbindelse med Fiskeridirektoratets notat «Høring – Forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i og utenfor kvoteregulert område i 2021», med høringsfrist 20. november 2020;

Kapittel 4 FORSLAG TIL REGULERING AV FANGST AV KONGEKRABBE I 2021

4.1 Kvoter

4.1.1 Innledning

Fiskeridirektoratet foreslår i all hovedsak å videreføre modellen for kvotetildeling fra tidligere år, der kvoten tildeles basert på eiers sluttsekkførte omsetning av andre arter. Det er imidlertid noen forslag til endringer, som Vest-Finnmark Rådet vil kommentere nærmere.

Vest-Finnmark Rådet støtter fiskeridirektørens forslag om å avsette 2 tonn kongekrabbe til forskningsformål i 2021, samt 1 tonn kongekrabbe til fritidsfangst i 2021 (samme som i 2020).

4.1.2 Avsetning til turistfiske og reiselivsbedrifter

Vest-Finnmark Rådet støtter fiskeridirektørens forslag om å avsette 13 tonn til turistfiske og reiselivsbedrifter i 2021. Vi støtter også at avsetningen videreføres gjennom individuelle tildelinger til den enkelte bedrift (samme som i 2020).

Slik unngår man hendelser som i 2019, der turistfisket måtte stoppes på dagen som følge av at kvoten var oppfisket. En slik forutsigbarhet er nødvendig for å sikre at alle reiselivsbedriftene som har fått tildelt kvote kan levere det opplevelsesproduktet som de (som oftest) har forhåndsøst til sine kundegrupper, noe vi også oppfatter er et ønske blant flertallet av aktørene i denne delen av turistnæringen.

Det er gitt beskrivelse av et mulig tiltak som et ledd i arbeidet med å få bukt med uregistrert krabbefiske (ressurskriminalitet), som man ber om tilbakemelding på i denne høringsrunden. Fiskeridirektoratet ønsker å oppnå en mer effektiv kontroll gjennom at turistbedriften må melde inn til Fiskeridirektoratet minimum 12 timer før planlagt aktivitet. Inspektørene vil da slippe å dra på bomturer ved kontrollvirksomhet, som følge av at de færreste turistbedriftene ikke driver daglig fangst av kongekrabbe. Basert på den ressurskriminaliteten som har blitt avdekket i tilknytning til kongekrabbefisket de siste årene, anerkjenner Vest-Finnmark Rådet behovet for mer effektiv kontroll og reduksjon i «misbruk» av knappe kontrollressurser. Rådet ønsker imidlertid å peke på at det er viktig at kontrolltiltaket gjennomføres på en så enkel og ubyråkratisk måte som mulig, slik at de seriøse turistbedriftene ikke får unødig ulempe som følge av aktiviteten til de som bedriver ressurskriminalitet i bransjen.

4.1.3 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Vest-Finnmark Rådet støtter fiskeridirektørens forslag om at det tildeles garanterte fartøyskvoter uten overregulering (samme som i 2020).

Dette som følge av at høy kvoteutnyttelse og et profesjonalisert fiske har medført at det ikke er grunnlag for å overregulere fartøyskvotene (fiskerne nyttiggjør seg i stor grad den tildelte kvoten fullt ut).

4.1.4 Omsetningskrav

4.1.4.1 Omsetningskrav – verdi

Tidligere uttalelser fra Vest-Finnmark Rådet:

I høringsrundene i forkant av innføringen av omsetningskravet på kr 200.000,- for full kvote i 2019, støttet Vest-Finnmark Rådet (daværende Vest-Finnmark Regionråd) i sak 9/17 dette forslaget med utgangspunkt i de konsekvensvurderingene som lå i høringsdokumentet gjennom følgende vedtak;

«Vest-Finnmark Regionråd ba i sin høringsuttalelse i 2016 om at det skulle skaffes til veie mer kunnskap om virkningen av endring av omsetningskravet, for å fastslå om, og eventuelt hvor mye, omsetningskravet bør øke. I høringsforslaget er det foreslått at endringer i krav til omsetningskrav kun skal finne sted for de som skal kvalifisere til hel (1,0) kvote (omsetningskrav

for 0,1 kvote, 0,25 kvote og 0,5 kvote er som tidligere), og at omsetningskravet økes fra kr 100.000,- til kr 200.000,-. Dette er i henhold til Stortingets anmodningsvedtak om at det skal vurderes et omsetningskrav på kr 200.000,- for hel kvote i forbindelse med denne høringsrunden.

Fiskeridirektoratet anslår at en slik økning i omsetningskravet vil medføre en reduksjon med 79 færre fartøy (pr 27. september 2017) som kvalifiserer til hel kvote. Antakelig vil tallet bli noe lavere, siden det ennå gjenstår tid til å kvalifisere seg på. Det totale antall fartøy beregnet som oppfyller omsetningskravet er foreløpig beregnet til 410. Ut fra disse konsekvensvurderingene kan Vest-Finnmark Regionråd støtte forslaget om å øke omsetningskravet for hel kvote (1,0) til kr 200.000,-.»

Av høringsnotatet for reguleringer i år 2020 (s. 10-11) fremgikk det at økningen av omsetningskravet til kr 200.000,- for full kvote ikke hadde hatt den ønskede effekten når det gjelder å begrense deltakelsen til å gjelde «de som er negativt berørt av kongekrabben som bifangst i andre fiskerier», slik St.Meld. 17 (2014-2015) legger opp til. Landindustrien meldte at dette kravet har medført at det landes mer fisk, noe som er positivt.

Vest-Finnmark Rådet (daværende Vest-Finnmark Regionråd) fattet følgende enstemmige vedtak i sak 25/19 på dette punktet:

«Vest-Finnmark Regionråd ber om at det foretas konsekvensvurdering av ulike alternativer, før man vurderer å innføre nye omsetningskrav. Vi ber om at følgende alternativer vurderes;

- En videreføring av dagens omsetningskrav, gitt innstramminger med tanke på bosetting og manntallsføring
- En økning av omsetningskravet til kr 300.000,- for full kvote
- En ordning der man graderer kvotene mellom fiskerne på blad A og blad B, i kombinasjon med omsetningskrav

Parallelt må det skje en innstramning på regelen om bosetting og manntallsføring, slik det er foreslått i høringen om Deltakerforskriften for 2020.»

Fiskeridirektørens forslag til regulering i 2021:

Fiskeridirektøren foreslår et omsetningskrav slik det framgår av tabell 7 for tildeling av kvoter på kongekrabbe i 2021:

Tabell 7: Forslag til omsetningskrav og kvotefaktor 2021

Førstehandsverdi (kr) fra annet fiskeri i 2020	Kvotefaktor
> 50 000	0,1
50 000 - 149 999	0,25
150 000 - 299 999	0,50
300 000 ≤	1,00

Videre foreslår Fiskeridirektøren at omsetningskravet for hel kvote øker til 400 000 kr i 2022 og til 500 000 kr i 2023.

Fiskere fra Sør- og Vestlandet har pekt på mulige negative konsekvenser for deltakerne i «Åpen gruppe» i andre deler av landet, dersom det skulle bli et kappfiske på gruppekvoten som følge av at fartøyene registrert i Finnmark i «Åpen gruppe» får økte krav til omsetning for å delta i fisket etter kongekrabbe. Norges Kystfiskarlag har pekt på at et slikt krav vil tvinge små fartøy i Finnmark ut i åpne farvann deler av året for å få innfridd de foreslåtte omsetningskravene. Det er derfor høyst nødvendig å få på plass konsekvensvurderinger før eventuelle endringer sendes på høring og vedtas, og rådet anbefaler at fiskeridirektøren bruker 2021 til å få gjennomført et slikt utredningsarbeid.

I tillegg vil Vest-Finnmark Rådet peke på den urimeligheten som ligger i forslaget for 2021, som hvis det innføres vil få «tilbakevirkende kraft» i den forstand at et omsetningskrav på kr 300.000,- fra 1. januar 2021 ikke gir fiskerne muligheten til å innrette seg etter de nye kravene. Dette er i samsvar med høringsuttalelsen til Fiskarlaget Nord på dette punktet.

Vest-Finnmark Rådet støtter IKKE fiskeridirektørens forslag om å øke omsetningskravet til kr 300.000,- fra 1. januar 2021, og med en opptrapping til kr 400.000,- fra 2022 og kr 500.000,- fra 2023.

Vest-Finnmark Rådet viderefører vedtaket fra sak 25/19 om konsekvensvurderinger på dette punktet (se ovenfor), da vi ikke kan se at det foreligger gode konsekvensvurderinger som grunnlag for et vedtak om opptrapping i omsetningskravet.

4.1.4.2 Omsetningskrav - område

Fiskeridirektøren foreslår å innføre et krav om at fangsten som legges til grunn for omsetningskravet er fisket og/eller landet i Øst-Finnmark, og ber om tilbakemelding på dette fra høringsinstansene. Dette kravet er et nytt delforslag i tilknytning til omsetningskrav, som Vest-Finnmark Rådet ikke tidligere har behandlet som en del av reguleringsforslagene fra fiskeridirektøren i fisket etter kongekrabbe.

Fiskeridirektøren sier at ettersom fartøy fra hele Finnmark får delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område fra 2021, kan det synes naturlig at det kreves at fisken er fisket og/eller landet i Finnmark – men at en slik løsning etter Fiskeridirektoratets oppfatning i mindre grad vil oppfylle formålet som fiskeridirektøren legger til grunn for dette forslaget til omsetningskrav (at det er fiskerne som er plaget av kongekrabben som skal kompenseres gjennom deltakelse i kongekrabbefisket i det kvoteregulerte området). Fiskeridirektørens tolkning av formålet, slik fiskeridirektøren formulerer det, er basert på en forståelse av at det i all hovedsak kun er fiskerne i Øst-Finnmark som er plaget med kongekrabbe i sin utøvelse av ordinært fiske. Dette er tilbakevist i flere sammenhenger fra fiskerne og kystsamfunnene i Vest-Finnmark, der man opplever stadig økende redskapskonflikter som følge av et høyt antall teiner som er lagret på havbunnen eller deltar i frifisket etter kongekrabbe vest for 26 breddegrad. Man opplever også en økning i annen kongekrabbeproblematikk i forbindelse med utøvelse av fiskeriene i Vest-Finnmark, blant annet under rognkjeksfisket. Dette lå som en del av beslutningsgrunnlaget da stortinget fattet sitt vedtak i Dok8:69 S (2019-2020) våren 2020, om utvidet adgang til å delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe, samt da det ble besluttet å innlemme Måsøy kommune i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe fra 2017. Vest-Finnmark Rådet klarer derfor ikke å se at stortingets tidligere vedtak i denne saken har lagt føringer (bestillinger) for dette delforslaget fra fiskeridirektøren.

I tillegg vil Vest-Finnmark Rådet peke på at man ved innføring av et slikt omsetningskrav vil oppleve et økt press på fiskefeltene (og mottakene) i Øst-Finnmark, og at dette i likhet med forslaget om økt krav til verdi som en del av omsetningskravet i pkt. 4.1.4.1 vil medføre at den mindre flåten i Øst-Finnmark vil presses ut i åpne farvann deler av året. Vest-Finnmark Rådet har i tidligere uttalelser påpekt at det er naturlig å anta at det er de større fartøyene i Vest-Finnmark som vil trekke østover for deltakelse i dette fisket etter kongekrabben. Et krav om at omsetningskravet må fiskes og/eller landes i Øst-Finnmark, vil bare bygge opp om våre antakelser om hvilke fartøy fra Vest-Finnmark som vil ta del i kongekrabbefisket i kvoteregulert område. Det vil være de fartøyene som har mulighet for at fiskeren kan bo om bord over lengre tid som enklest vil kunne oppfylle et slikt omsetningskrav. I en situasjon hvor et større kystfiskefartøy fra Vest-Finnmark skal operere på de samme fiskefeltene som en mindre fjordfisker fra Øst-Finnmark, er det liten grunn til å betvile hvilket fartøy som kan utvise størst fangsteffektivitet. Fiskerne fra Vest-Finnmark vil ha det største incentivet for å avvikle fisket raskt og effektivt, for å deretter å kunne vende tilbake til sine ordinære fiskerier. Dette vil også medføre økt fiskepress på kysttorskens i Øst-Finnmark, noe som er svært betenkelig med tanke på de diskusjoner som finner sted omkring behovet for å verne om kysttorskbestanden. Flere av momentene i dette avsnittet understøttes av høringsuttalelsen fra Norges Kystfiskarlag til dette punktet i høringsforslaget.

Fiskeridirektøren peker også selv i høringsnotatet på en del utfordringer ved en innføring av et slikt omsetningskrav;

- Kontrollmessige utfordringer med feil føring av fangstområder (kan sjekkes ved hjelp av sporing, men vil spise av allerede knappe kontrollressurser)
- Kravet vil kunne hevdes å være konkurransevridende og begunstige landingsanlegg i øst. Det er også en viss mulighet for at landinger som er fangstet i områder uten problemer med kongekrabbe leveres i kvoteområdet, i noen tilfeller for å tilpasse seg omsetningskravet.

I tillegg peker fiskeridirektøren på at en betydelig ulempe vil være økt aktivitet og redskapskonflikter i kvoteregulert område. I tillegg vil det kunne medføre økt administrasjon, dersom man manuelt må sjekke sporing etc.

Vest-Finnmark Rådet støtter IKKE fiskeridirektørens forslag om å innføre et krav om at fangsten som legges til grunn for omsetningskravet er fisket og/eller landet i Øst-Finnmark. Dette som følge av de negative konsekvenser et slikt krav vil medføre for fiskerne i både Øst-Finnmark og Vest-Finnmark (se ovenfor), konkurransevridning i forhold til mottakssiden, økt press på kysttorskbestanden i Øst-Finnmark og økt press på knappe kontrollressurser i den statlige forvaltningen.

4.1.4.3 Omsetningskrav – status i fiskermanntallet

Fiskeridirektøren ber om tilbakemelding på hvorvidt det bør vurderes å innføre et skille på status i manntallet, da det kan oppfattes rettferdig at deltidsfiskere får lavere kvoter enn heltidsfiskere.

Vest-Finnmark Rådet viderefører sitt vedtak i sak 25/19 også på dette punktet, der vi har bedt om at det foretas konsekvensvurdering av ulike alternativer før man vurderer å innføre nye omsetningskrav. Vi ber om at følgende alternativer vurderes;

1. En videreføring av dagens omsetningskrav, gitt innstramminger med tanke på bosetting og manntallsføring
2. En økning av omsetningskravet til kr 300.000,- for full kvote
3. En ordning der man graderer kvotene mellom fiskerne på blad A og blad B, i kombinasjon med omsetningskrav

4.1.5 Tilleggskvoter

Vest-Finnmark Rådet viderefører sitt vedtak i sak 25/19, og støtter fiskeridirektørens forslag om å videreføre gjeldende bestemmelser om at fartøy kan fange og lande inntil 10 % skadede hankrabber og 10 % hunkrabber beregnet for fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe pr uke.

4.2 Mobile kjøpestasjoner

I høringsnotatet ber fiskeridirektøren igjen om innspill på om det er et reelt behov for å operere med mobile kjøpestasjoner ved mottak og kjøp av kongekrabbe.

Vest-Finnmark Rådet (daværende Vest-Finnmark Regionråd) gjorde følgende enstemmige vedtak i sak 17/18 om mobile kjøpestasjoner, som ble oversendt Fiskeridirektoratet 17. oktober 2018. Vedtaket ble videreført som uttalelse i sak 25/19 i november 2019:

«Vest-Finnmark Regionråd støtter, pr. dags dato, et forbud mot å benytte kjøretøy eller andre transportmidler som ikke er godkjent av Mattilsynet i henhold til kravene i forskrift av 22. desember 2008 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften). For at et slikt alternativ skal være mulig å kontrollere, må det kombineres med en meldeplikt for kjøper som gir kontrollmyndigheten mulighet til å komme til kjøpestedet eller stanse kjøretøyet på vei til eller fra bestemmelsesstedet for kontroll av fangsten. Det er også aktuelt å kreve sporing av godkjente kjøretøy eller andre transportmidler.

Fiskeridirektoratet har vurdert nærmere om de foreslåtte tiltak reiser noen spørsmål av prinsipiell karakter. Det har vært hevdet fra både fiskernes og kjøpernes side at det er fare for at flere vil miste sitt næringsgrunnlag dersom kjøperne ikke lenger kan få hente fangst med kjøretøy. Det er særlig i Vest-Finnmark at dette vil bli merkbart. De lange avstandene mellom mottakene hevdes å gjøre forholdene vanskelige også i Øst-Finnmark. Dette mener Vest-Finnmark Regionråd må hensyntas i valg av tiltak.»

Av årets høringsdokument fra fiskeridirektøren i forbindelse med reguleringer for 2021 fremgår det av bestillingen fra departementet at:

«Det ble innført krav om at mobile kjøpestasjoner kun kan benyttes dersom disse er godkjent av Mattilsynet fra 1. januar 2020. Spørsmålet om det er et reelt behov for å tillate mobile kjøp har vært reist i flere runder, da mobile kjøp også utføres i nærheten av ordinære mottaksanlegg og er vanskelig å kontrollere. Vi vurderer at det er grunn for å se nærmere på om det burde gjøres en geografisk områdeavgrensning hvor det kan tillates bruk av mobile kjøp, eller alternativt en minimumsavstand til mottaksanlegg, og ber om at Fiskeridirektoratet inntar dette spørsmålet i den skriftlige høringen.»

Det vises også til at fiskerikontrollutvalget i rapporten Framtidens Fiskerikontroll (NOU 2019: 21) har pekt på utfordringene med mobile kjøpestasjoner og har tilrådd at et eventuelt forbud mot mobile kjøpere utredes.

Gjeldende regelverk begrenser i liten grad bruk av mobile kjøpestasjoner ved landing av kongekrabbe. Som vist i bestillingen fra NFD er det i forskrift 17. desember 2019 nr. 1894 om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2020 § 8 andre ledd innført krav om at kongekrabbe kun kan landes hos virksomheter som er godkjent av Mattilsynet¹. Dersom kjøper benytter mobile kjøpestasjoner må også disse være godkjente av Mattilsynet.

Videre er det i samme forskrift § 14 innført krav om at dersom mobile kjøpestasjoner skal benyttes for mottak av kongekrabbe, skal den mobile kjøpestasjonens stedfaste mottak sende melding til Fiskeridirektoratets regionkontor minst tolv timer før mottak av fangst på den mobile kjøpestasjonen påbegynnes. Det er ikke tillatt å starte mottak av fangst før dette tidspunkt, med mindre Fiskeridirektoratets regionkontor gir tillatelse. Det stedfaste mottaket skal sende melding til Fiskeridirektoratets regionkontor minst tolv timer før den mobile kjøpestasjonen ankommer mottaksanlegget for å levere kongekrabbe.

Behovet for å benytte mobile kjøpestasjoner ved landing av kongekrabbe var tidligere større sammenlignet med dagens situasjon. I enkelte områder langs kysten var det store avstander mellom de ordinære mottaksanleggene og transportavstanden på sjø var lang sammenlignet med vei. Fartøyene måtte i tillegg gjerne gå over utsatte havområder. Mobilt kjøp av kongekrabbe har imidlertid over tid utviklet seg til i større grad å dekke andre behov, og har for noen utviklet seg til å bli primærkilden til råstoff.

Bruk av mobile kjøpestasjoner oppfattes i dag av flere grunner konkurransevridende. Dette har blant annet sammenheng med at kostnadene for å få et kjøretøy godkjent er vesentlig lavere sammenlignet med kostnadene for godkjenning av et ordinært mottaksanlegg. Samtidig er det få begrensninger på å registrere mobile kjøpssteder i umiddelbar nærhet til et ordinært mottaksanlegg.

Generelt kan det legges til grunn at det over tid er etablert flere mottak i Øst-Finnmark innenfor det kvoteregulerte området. Behovet for å benytte mobile kjøpestasjoner i dette området er derfor vesentlig redusert. I Vest-Finnmark (utenfor det kvoteregulerte området) er det færre ordinære mottaksanlegg for kongekrabbe, men også en lavere fangstaktivitet.

Fiskeridirektoratet mener at det ikke skal være tillatt å benytte mobile kjøpestasjoner ved landing og omsetning av kongekrabbe. I den nasjonale strategiske risikovurderingen (NSRV) for 2020 er kongekrabbe pekt på et fiskeri hvor risikoen for ulovlige og uregistrerte landinger er stor. Det pekes også på omfanget av sakene som er avdekket de siste årene innen dette fisket. Den store risikoen som er identifisert i dette fisket kan i vesentlig grad knyttes til den omfattende bruken av mobile kjøpestasjoner i dette fiskeriet. Det er svært vanskelig for både Mattilsynet og Fiskeridirektoratet å kontrollere denne aktiviteten, da landingene skjer ofte på kveldstid og i helgene (noe som ytterligere gjør kontroll vanskelig). Risikoen for svart omsetning er uholdbar stor når fangsten hentes ved kaier med mobile kjøpestasjoner.

Subsidiært mener Fiskeridirektoratet at det ikke skal være tillatt å benytte mobile kjøpestasjoner ved landing og omsetning av kongekrabbe innenfor det kvoteregulerte området i Øst-Finnmark. Økningen i antall ordinære mottaksanlegg i dette området har redusert behovet for mobile kjøpestasjoner vesentlig. Dersom mobile kjøpestasjoner fortsatt skal tillates utenfor kvoteregulert område foreslår Fiskeridirektoratet at mobile kjøp skal foregå etter samme vilkår som gjelder i forskrift 17. desember 2019 nr. 1894 om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2020.

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres forbud mot å benytte mobile kjøpestasjoner ved landing og omsetning av kongekrabbe.

Subsidiært foreslår fiskeridirektøren at det ikke skal være tillatt å benytte mobile kjøpestasjoner ved landing og omsetning av kongekrabbe innenfor det kvoteregulerte området i Øst-Finnmark. Dersom mobile kjøpestasjoner fortsatt skal tillates utenfor kvoteregulert område foreslår fiskeridirektøren at mobile kjøp skal foregå etter samme vilkår som gjelder i forskrift 17. desember 2019 nr. 1894 om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2020.

Vest-Finnmark Rådet ber om at det fremlegges en konsekvensutredning som belyser effektene av et forbud mot mobile kjøpestasjoner, subsidiært økte krav til mobile kjøpestasjoner, før en endelig beslutning fattes. I en slik utredning må innspillene som er kommet i denne høringsrunden for reguleringer i 2021 tas med. Eksempler kan være forslag som avgrensner bruk av mobile kjøpestasjoner (for eksempel avstandskrav mellom ordinære mottaksanlegg og registrerte kjøpesteder for mobile kjøp) og hvilke muligheter de ulike løsningene gir for fartøyene til å levere fangsten innenfor rimelig og sikker avstand. Konsekvensvurderingen må også belyse nærmere i hvilken grad de ulike løsningene vil bidra til en reduksjon i den registrerte ressurskriminaliteten tilknyttet fiske og omsetning av kongekrabbe.

4.3 Individmerking av kongekrabbe

I forbindelse med høringen om tiltak for å redusere ulovlig fangst og omsetning av kongekrabbe, fikk forslaget om individmerking av kongekrabbe god mottakelse i næringen på både land- og sjøsiden.

Vest-Finnmark Rådet viderefører vedtaket i sak 25/19, der vi støtter fiskeridirektørens videre arbeid med tanke på å avklare hvordan en slik ordning kan gjennomføres på en effektiv og troverdig måte med tanke på å sikre sporing og redusere risikoen for uregistrert omsetning av kongekrabbe.

4.4 Fredningsperiode

I regionrådsmøte 20. oktober 2017 (sak 9/17), gjorde Vest-Finnmark Rådet (daværende Vest-Finnmark Regionråd) følgende enstemmige vedtak for forslag til reguleringer av fisket etter kongekrabbe i kvoteregulert øst for 26°Ø M.V. i 2018, og vedtaket er vedtatt videreført også i årets høring for 2021:

Vest-Finnmark Rådet støtter å stenge for fangst i kvoteregulert område i perioden 1.-30. april, med mål om å skjerme sårbare krabber som følge av skallskifte og sikre tilstrekkelig god kvalitet ute i markedet.

4.5 Økt innsats for å få bukt med uregistrert fangst

Fiskeridirektoratet har opprettet flere tverregionale grupper som skal jobbe mer spisset med ressurskontroll. To av disse gruppene har foreløpig hatt høyt fokus på kongekrabbe.

- Gruppe for Etterfølgende kontroll Hvitfisk (EKH). Denne gruppen har først og fremst jobbet med førstehåndsomsetning og eksport av kongekrabbe. Gruppen har samarbeidet med Tolletaten, Skatteetaten og Mattilsynet.
- Gruppe for risikovurdering av svart omsetning (SURK). Denne gruppen har også hatt fokus på kongekrabbe og samarbeidet med andre etater, spesielt Politiet, SNO, Reinpolitiet og Tolletaten.

Fiskeridirektoratet region Nord jobber i tillegg med oppfølging av tips i andre saker og har avdekket flere andre saker som gjelder ulovlig oppbevaring av kongekrabbe. Innsatsen har bidratt til økt og bedre samarbeid om kontroll av omsetningen av kongekrabbe med andre etater som Tolletaten, Skatteetaten, Mattilsynet, Kystvakten og Politiet. Etter at det ble stilt krav til at mobile kjøp skulle godkjennes av Mattilsynet og krav til sporing og innmelding, har man fått bedre oversikt over denne aktiviteten. Avstander og begrensede ressurser gjør imidlertid at disse landingene er vanskelige å kontrollere.

Vest-Finnmark Rådet støtter Fiskeridirektoratets iverksatte prosesser for å hindre ulovligheter i fangst og omsetning av kongekrabbe.

4.6 Presisering av rapporteringskravet i kystfiskeappen

For å forenkle kontrollen foreslår fiskeridirektøren at det skal stilles krav om landingsmelding når fartøyet både fangster etter kongekrabbe i kvoteregulert område (som i dag) og når fartøyet deltar i andre fiskerier. Fiskeridirektoratet ser behovet for å utvide kravet til å gjelde uansett hvilket fiskeri fartøyet deltar i. Dette som følge av at innføringen av omsetningskravet i kongekrabbefisket har ført til flere tilfeller med overføring eller omskriving av fangst i blant annet torskefiskeriene for å tilpasse seg omsetningskravet.

Vest-Finnmark Rådet støtter fiskeridirektørens forslag om å endre rapporteringskravet i forskrift om elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy under 15 meter (forskrift om kystfiskeappen) §2 til å gjelde «fartøy som har adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område».

4.7 Kortvarig stenging av områder for å tilrettelegge for forskningstokt

HI har tidligere år meldt inn at prøvetakingen til dels blir vanskeliggjort på grunn av stor fangstaktivitet i de samme områdene. For å motvirke dette har Fiskeridirektoratet i 2019 og 2020, i samarbeid med HI og Kystvakten, gjennomført kortvarige stengninger for å tilrettelegge

for forskningstokt. I den samme perioden har man også fått anledning til å gjennomføre opprenskningstokt. Det ble gjort unntak fra fangstforbudet for foretak med tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket og samleteiner i kvoteregulert område.

Vest-Finnmark Rådet viderefører sitt vedtak i sak 25/19, og støtter fiskeridirektørens forslag om å videreføre at det skal kunne iverksettes fangstforbud for korte perioder for å tilrettelegge for forskningstokt og opprenskningstokt, både i og utenfor kvoteregulert område. Rådet støtter også å videreføre unntak for bedrifter med tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket og samleteiner på grunnere dyp.

4.8 Forslag til forskrift

Vest-Finnmark Regionråd ber om at ovennevnte innspill hensyntas i utformingen av forskriftene for reguleringsåret 2021, og har ingen ytterligere innspill på de områdene som er beskrevet i kapittel 4, pkt. 4.1-4.7 i høringsdokumentet.

Avsluttende kommentar:

Vest-Finnmark Rådet viderefører i all hovedsak tidligere vedtak fra sak 25/19 på de punkter som tidligere år har vært på høring. Når det gjelder nye punktene i årets forslag til reguleringer, har vi avgitt nye uttalelser. Vest-Finnmark Rådet forventer at fiskeridirektøren foretar en ny avklarende runde i forhold til de intensjonene som lå i stortingets vedtak i forbindelse med behandlingen av Dok8:69 S (2019-2020) våren 2020, om utvidet adgang til å delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe, slik at man ikke vedtar forskriftsendringer som går på tvers av disse.

Eventuelle spørsmål eller henvendelser kan rettes til daglig leder Bente O. Husby på e-post: bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no.

Med vennlig hilsen

Marianne S. Næss (s)
Rådsleder
Vest-Finnmark Rådet

Bente O. Husby (s)
Daglig leder
Vest-Finnmark Rådet

Kopi:

Fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Stortingets næringskomite

Finnmarksbenken på Stortinget

Troms og Finnmark fylkeskommune v/fylkesråd for næring Karin Eriksen

NHO Reiseliv og NHO Arktis v/Ole Michael Bjørndal, Dagny Øren og Gunnar Nilssen

Øst-Finnmarkrådet v/daglig leder Trond Haukanes

Vest-Finnmark Rådets medlemskommuner